

ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ Γ ΛΥΚΕΙΟΥ

XXIV: Paucis post diēbus cum Ennius ad Nasīcam venisset et eum a ianuā quaereret, exclamāvit Nasica se domi non esse, etsi domi erat. Tum Ennius indignātus quod Nasica tam aperte mentiebātur: "Quid?" inquit "Ego non cognosco vocem tuam?" Visne scire quid Nasica responderit? "Homo es impudens. Ego cum te quaererem, ancillae tuae credidi te domi non esse; tu mihi ipsi non credis?"

XLV: Curat et providet ne, intercepta epistula, nostra consilia ab hostibus cognoscantur. Quam ob rem epistulam conscriptam Graecis litteris mittit. Legātum monet ut, si adire non possit, epistulam ad amentum tragulae adliget et intra castra abiciat. In litteris scribit se cum legionibus celeriter adfore. Gallus, periculum veritus, constituit ut tragulam mitteret. Haec casu ad turrim adhaesit et tertio post die a quodam milite conspicitur et ad Cicerōnem defertur.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. Να μεταφράσετε τα παραπάνω αποσπάσματα.

(Μονάδες 40)

B1. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

- paucis** : τον ίδιο τύπο στον υπερθετικό βαθμό
- diebus** : τη γενική πληθυντικού
- domi** : την αιτιατική πληθυντικού
- aperte** : τον συγκριτικό βαθμό του επιρρήματος
- impudens** : τον θετικό βαθμό του επιρρήματος
- consilia** : την αιτιατική ενικού
- hostibus** : τη γενική πληθυντικού
- litteris** : την αιτιατική πληθυντικού
- legatum** : τη δοτική πληθυντικού
- celeriter** : τον υπερθετικό βαθμό του επιρρήματος
- periculum** : την ονομαστική πληθυντικού
- casu** : τη δοτική ενικού
- turrim** : την αφαιρετική ενικού
- quodam** : τη γενική ενικού του ίδιου γένους
- milite** : την αφαιρετική πληθυντικού

(Μονάδες 15)

B2. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθέναν από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους :

- quaereret** : το β' ενικό πρόσωπο του παρακειμένου της οριστικής στην ενεργητική φωνή
- indignatus** : το γ' πληθυντικό πρόσωπο του ενεστώτα της υποτακτικής
- mentiebatur** : το γ' πληθυντικό πρόσωπο του υπερσυντελικού της υποτακτικής στην ενεργητική περιφραστική συζυγία (να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο)
- cognosco** : το γ' ενικό πρόσωπο του μέλλοντα της υποτακτικής στην ενεργητική φωνή (να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο)
- vis** : το γ' πληθυντικό πρόσωπο του παρατατικού της υποτακτικής
- responderit** : το α' ενικό πρόσωπο του μέλλοντα της οριστικής στην παθητική φωνή
- conscriptam** : την αιτιατική ενικού του γερουνδίου
- adire** : το γ' πληθυντικό πρόσωπο του μέλλοντα της οριστικής στην ενεργητική φωνή
- posset** : τη μετοχή του ενεστώτα, στην ονομαστική ενικού του θηλυκού γένους
- adliget** : το α' πληθυντικό πρόσωπο του συντελεσμένου μέλλοντα της οριστικής στην παθητική φωνή (να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο)
- adfore** : το β' ενικό πρόσωπο του ενεστώτα της προστακτικής
- veritus** : το απαρέμφατο ενεστώτα
- adhaesit** : το β' πληθυντικό πρόσωπο του παρατατικού της οριστικής στην παθητική φωνή
- conspicitur** : το απαρέμφατο του μέλλοντα στην ενεργητική φωνή (να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο)
- defertur** : το β' ενικό πρόσωπο του ενεστώτα της οριστικής στην ίδια φωνή

(Μονάδες 15)

Γ1α. ut epistulam ad amentum tragulae adliget : να αναγνωρίσετε το είδος της πρότασης (μονάδα 1), να δηλώσετε τη συντακτική της λειτουργία (μονάδα 1) και να δικαιολογήσετε την έγκλιση και το χρόνο εκφοράς (μονάδες 2).

(Μονάδες 4)

Γ1β. Gallus periculum veritus : να αναλύσετε τη μετοχή σε δευτερεύουσα αιτιολογική πρόταση που να εκφράζει αποτέλεσμα εσωτερικής λογικής διεργασίας. (Μονάδες 2)

Γ1γ. quam ob rem : Να δηλωθεί το εξωτερικό αναγκαστικό αίτιο με την πρόθεση *de*. (Μονάδες 2)

Γ2α. Να γίνει πλήρης συντακτική αναγνώριση των παρακάτω λέξεων : *diebus, scire, homo, ancillae, ob rem, litteris, celeriter, tertio*. (Μονάδες 8)

Γ2β. haec tertio post die a quodam milite conspicitur: να μετατρέψετε την παθητική σύνταξη σε ενεργητική. (Μονάδες 4)

Γ2γ. • Visne scire quid Nasīca responderit?: να μετατρέψετε την παραπάνω περίοδο σε πλάγιο λόγο, αφού την εξαρτήσετε από τη φράση *Ego quaerebam ex te*. (Μονάδες 3)

• **Haec casu ad turrim adhaesit et tertio post die a quodam milite conspicitur et ad Ciceronem defertur :** να μετατρέψετε την παραπάνω περίοδο σε πλάγιο λόγο, αφού την εξαρτήσετε από τη φράση *Scriptor tradidit*.

(Μονάδες 4)

• **In litteris scribit se cum legionibus celeriter adfore :** να μεταγραφεί η περίοδος σε ευθύ λόγο. (Μονάδες 3)

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A. XXIV: Μετά από λίγες μέρες, όταν ο Έννιος είχε έρθει στον Νασικά και τον ζητούσε από την πόρτα, ο Νασικός φώναξε δυνατά ότι δεν ήταν στο σπίτι, αν και ήταν στο σπίτι. Τότε ο Έννιος αγανακτισμένος, επειδή ο Νασικός τόσο φανερά ψευδόταν, είπε: «Τι λοιπόν; Εγώ δεν αναγνωρίζω τη φωνή σου;» Μήπως θέλεις να μάθεις τι (του) απάντησε ο Νασικός; «Είσαι αναιδής άνθρωπος. Εγώ, όταν σε ζητούσα, πίστεψα την υπηρέτριά σου ότι εσύ δεν ήσουν στο σπίτι. Εσύ δεν πιστεύεις εμένα τον ίδιο;»

XLV: Φροντίζει και προνοεί να μην μαθευτούν τα σχέδιά μας από τους εχθρούς, αν αρπάξουν την επιστολή. Γι' αυτό το λόγο στέλνει επιστολή γραμμένη στα ελληνικά. Συμβουλεύει τον απεσταλμένο, αν δεν μπορέσει να πλησιάσει, να δέσει το γράμμα στον ιμάντα του ακοντίου και να το ρίξει μέσα στο στρατόπεδο. Στην επιστολή γράφει ότι θα έρθει γρήγορα με τις λεγεώνες του. Ο Γαλάτης, επειδή φοβήθηκε τον κίνδυνο, αποφάσισε να ρίξει το ακόντιο. Αυτό κατά σύμπτωση καρφώθηκε σ' ένα πύργο και τρεις μέρες αργότερα το είδε κάποιος στρατιώτης και το πήγε στον Κικέρωνα.

B1. paucissimis, dierum, domos, apertius, impudenter, consilium, hostium, litteras, legatis, celerrime, pericula, casui, turri, cuiusdam, militibus.

B2. quaesivisti, indignentur, mentituri fuissent, cogniturus sit, vellent, respondebor, conscribendum, adibunt, potens, adligati erimus, ades, vereri, adhaerescebamini, conspecturam esse, deferris/-re.

Γ1α. Δευτερεύουσα ουσιαστική βουλητική πρόταση, που λειτουργεί ως έμμεσο αντικείμενο στο ρήμα *monet* της προηγούμενης κύριας πρότασης. Εισάγεται με τον βουλητικό σύνδεσμο *ut*, γιατί είναι καταφατική, και εκφέρεται με υποτακτική, γιατί το περιεχόμενό της είναι απλώς επιθυμητό. Συγκεκριμένα, εκφέρεται με υποτακτική

ενεστώτα (adliget), γιατί εξαρτάται από ρήμα αρκτικού χρόνου (monet) και αναφέρεται στο παρόν-μέλλον. Υπάρχει ιδιόμορφη ακολουθία χρόνων, γιατί η βούληση είναι ιδωμένη τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή (συγχρονισμός της κύριας με τη δευτερεύουσα πρόταση) και όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησής της.

Γ1β. cum Gallus periculum veritus esset.

Γ1γ. qua de re.

Γ2α. **diebus**=απρόθετη αφαιρετική του μέτρου ή της διαφοράς στο post, **scire**=αντικείμενο του ρήματος vis και τελικό απαρέμφατο (το tu είναι το εννοούμενο υποκείμενο του scire, άρα έχουμε ταυτοπροσωπία), **homo**=κατηγορούμενο στο υποκείμενο tu μέσω του συνδετικού ρήματος es, **ancillae**=έμμεσο αντικείμενο του ρήματος credidi, **litteris**=απρόθετη αφαιρετική του μέσου στη μετοχή conscriptam, **cum legionibus**=εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός της συνοδείας στο adfore, **celeriter**=επιρρηματικός προσδιορισμός του τρόπου στο adfore, **tertio**=ονοματικός ομοιόπτωτος επιθετικός προσδιορισμός στο die.

Γ2β. tertio post die quidam miles hanc (eam) conspicit.

- Γ2γ.**
- Ego quaerebam ex te nonne velles scire quid Nasica respondisset.
 - Scriptor tradidit illam casu ad turrim adhaesisse et tertio post die a quodam milite conspici et ad Ciceronem deferri.
 - Ego cum legionibus celeriter adero.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΘΕΜΑΤΩΝ:

Βενέρη Μαρία – Καρακωνσταντάκης Γιώργος-Κασσαπάκης Βασίλης - Κριτωτάκη Ράνια
Μαρκάκη Πόπη – Ξενάκη Αθηνά – Χαλκιαδάκη Μαρίνα

ΕΝΑ
Φροντιστηριακός Όμιλος